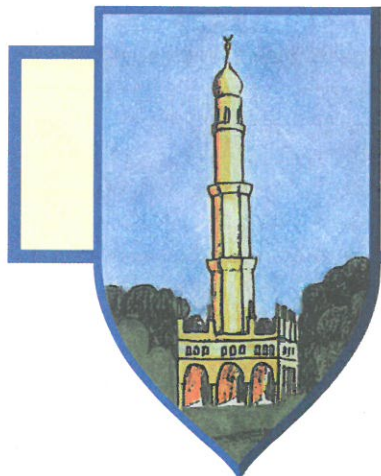

Zpravodaj obce LEDNICE

září 2014

Slovo starosty

**Milé občanky a občané
Lednice a Nejdku,**

také v zářijovém článku mám možnost se s vámi podělit o řadu zajímavých informací.

Začnu oblastí školství, neboť právě v září se děti vrací do školních lavic. Prvňáčky jsme tradičně přivítali na radnici a popřáli jim mnoho úspěchů. Aby škola mohla

připravit pro naše žáky zase o něco lepší prostředí, proběhlo navýšení rozpočtu školy o částku 1 mil. Kč, která je z části určena na pokračování rekonstrukcí vybraných tříd a také na doplnění vybavení školy. V tomto roce bude také zahájena 4,5 milionová rekonstrukce budovy 2. stupně ZŠ. V mateřské škole se podařilo dle příslibu otevřít 4. třídu a i zde počítáme v blízké době s větší investicí. Předem připravené projekty nám umožnily pružně reagovat na nově vyhlášený dotační titul vypsaný ministerstvem školství a podat žádost o dotaci, s jejíž pomocí bychom chtěli dále zvýšit kapacitu našeho předškolního zařízení a současně řešit špatný stav budovy školky.

V září také došlo k významnému pokroku v jednáních o vylepšení naší dopravní infrastruktury. Bylo potvrzeno, že krajská silnice procházející středem obce bude kompletně rekonstruována v úseku od křižovatky se Slováckou po novou křižovatku. Ve spojení s námi realizovanou úpravou prostor mezi obchodem a zdravotním střediskem tak dojde k úpravě významné části středu obce. Tímto budou vlastně zahájeny úpravy středu obce spojené s opravou chodníku ústíciho na náměstí ze směru od ulice Slovácká. Součástí této úpravy bude i oprava parkové zdi se spoluúčastí obce, památkového ústavu, univerzity a kraje – pan

hejtman přislíbil významnou finanční pomoc, takže i tato investice se dnes jeví jako velmi reálná. Pokračovat se bude úpravami ulice 21. dubna a přemístěním autobusového nádraží, což by mělo umožnit poslední etapu, kterou bude samotné náměstí. Jediná tato finální a finančně také daleko nejnáročnější akce zatím připravena není. Domnívám se s ohledem na potenciální zdroje, že se neobejde bez pečlivé přípravy a hluboké diskuse, která teprve stanoví samotný rozsah, ale i způsob budoucího využívání celého náměstí. Již dnes je patrné, že najít budoucí konsensus nad samotným zadáním bude velkým problémem.

Píši-li o dopravní infrastruktuře, je na místě zmínit i další části obce. Dobrou zprávou je jistě pokračování v projednávání povolení kruhové křižovatky. Žadatelem o povolení zatím zůstává obec, kraj je však připraven následně celou investici převzít. Horší zprávou je, že se zastavilo projednávání obchvatu, kde obec bohužel nesplnila požadavek směny dotčeného pozemku, a ze strany majitele pozemku nebyl dán souhlas s pokračováním přípravy stavby. V září bylo také zahájeno pět menších dopravních staveb, na které obec vyhlásila výběrové řízení. Vítězná firma –

Skanska, tři z nich v hodnotě zhruba 3,5 milionu Kč ukončí již do konce měsíce. U zbylých dvou staveb (zmiňovaný střed obce a ulice Čechova) bude pokračovat realizace déle. Pro další rok připravujeme opět žádost na SFDI, týkající se chodníků na Mikulovské a doufáme, že se vše podaří zkoordinovat s žádostí Správy a údržby silnic na opravu povrchu přilehlé vozovky. Poté co nám budou proplaceny zbývající prostředky ze schválených dotací (do konce roku, maximálně začátku roku 2015, bude k dispozici zhruba 10 mil. Kč), budeme moci po dofinancování již zahájených investic, pokračovat dalšími opravami. V projednávání je například horní Slovácká, obě ulice Na Zahradách, horní ulička v Nejdku, ulice a kanalizace Poddoší + Pekařská.

Milí občané, často slyším, že tím úplně nejdůležitějším, co zajímá opravdu všechny, je stav chodníků. Myslím,

že jsem dostatečně odolný, abych propadl před volbami prosazování nějakých populistických rychlooprav. Přesto jsem chtěl, zvláště když často je tato problematika dávána neoprávněně do konfrontace s realizovanou kolonádou, přijít s jakýmsi dlouhodobějším řešením. Dlouhodobým proto, že jsem přesvědčen, že opravy chodníků jsou a budou nikdy nekončícím procesem. Poruchy budou vznikat dále a absolutní spokojenosti těžko někdy dosáhneme. Pro letošní rok jsme chtěli po dohodě s úřadem práce zapojit více nezaměstnaných občanů, kteří by nám mohli při provádění těchto mnohdy drobných oprav významně pomoci. Přestože si stále myslím, že toto řešení bylo jednak dobře připravené a samo o sobě má velký dlouhodobý potenciál, nemohu zatím tvrdit, že se samotný problém - tedy stav chodníků, se podařilo letos zásadním způsobem zvládnout. Získali jsme sice prostředky na organizační pracovníky i na podporu zúčastněných nezaměstnaných, co se však rozhodně nepodařilo, bylo získat samotné pracovníky. Nemá asi smysl se rozčilovat nad tím, jak u nás funguje oblast sociální podpory. Nám však nezbyde než vyjít z toho, co máme reálně k dispozici, a to jsou zatím naši zaměstnanci, ať už stálí nebo přidělení úřadem na část roku na veřejně prospěšné práce. Ti však musí zvládat současně všechny ostatní úkoly, jako je sečení trávy, úklid a jiné udržovací práce. Letos nám v prázdninových měsících ještě přibýly práce na přípravě třídy v MŠ. Nezbylo tedy než zrovna tuto „sledovanou“ oblast nakonec proti původnímu předpokladu poněkud omezit. Myslím, že však v poslední čtvrtině roku dokáží naši pracovníci většinu z dnes evidovaných (86) „poruch“ na komunikacích odstranit.

Stálo by jistě zato zabrousit také do jiných oblastí našeho života. Tak například: před dokončením je rekonstrukce další bytové jednotky na Penzionu pro důchodce, právní moci nabylo územní rozhodnutí na realizaci bytových domů v lokalitě na Mikulovské. V první etapě zde může vzniknout až 32 bytových jednotek. Letos se nám dařilo i v oblasti kultury, díky dobré práci zaměstnanců obce, kulturní komise a řady dalších se úspěšně zdařila řada akcí. Z posledních bych zmínil například lázeňské vinobraní, jehož organizace se již tradičně ujaly naše lázně.

Můžeme si zkrátka považovat řady pozitivních výsledků. Máme za sebou opět další „lepší“ letní sezonu spojenou s plnými předzahrádkami, téměř neuvěřitelně vysokou návštěvností našich lázní, dalším předpokládaným rekordem v návštěvnosti historicky poprvé kompletně opraveného zámeckého komplexu. Radost nám dělají svými výsledky mladí fotbalisté, naši fotbalisté atakovali první místo v krajské soutěži. Mohl bych asi dost dlouho v tomto výčtu pokračovat a zcela určitě bych ještě i na něco, třeba velmi významného, zapomněl.

Můžeme se ale také dál rozčilovat nad tím, že je naopak všechno špatně. Je i nemálo těch, kteří naše společné úsilí budou vždy kritizovat. To asi už nutně patří k životu a ať si tedy každý vybere svůj přístup. Ti, co chtějí, však ví, že v těch zaručeně pravdivých negativních zprávách té pravdy mnohdy ve skutečnosti moc není. Závěrem svého příspěvku se proto pokusím ubezpečit ty z vás, kteří možná přece jen někdy trochu pochybují, že řada věcí je opravdu docela jinak a vše není zase až tak špatné.

Všimnu si alespoň 4 vybraných věcí:

1.) Není pravdivé tvrzení o jízdárnách, které údajně obci k ničemu nebudou, protože jsou moc drahé a budou sloužit přednostně někomu jinému.

2.) Je lživé tvrzení o kolonádě, která stála obec plno peněz a ty nebo sama dotace mohly být použity pro obec lépe, jinde atd.

3.) Ani účelovým tvrzením o tom, co všechno se skrývá za projednávanou směnou pozemků s univerzitou a kdo všechno na tom má profitovat, není třeba věřit.

4.) Pravdou není ani zaručené pravdivé tvrzení o tom, že se někdo snaží na poslední chvíli z důvodu svého prospěchu pronajmout naše veřejné osvětlení cizí firmě.

Milí přátelé, nemám vůbec pocit, že výčet těchto zaručených zpráv je konečný. Možná jsem ale trefil ty momentálně nejvíce frekventované.

Ad 1) **O velký sál v jízdárnách** usilovala Lednice snad 50 let. Dnes jej konečně máme k dispozici. V tuto chvíli vím nejméně o 8 akcích, které se budou pro lednické v tomto sále v již stanovených termínech realizovat. V současnosti jsou sály již vybaveny a je pouze s ohledem na velký zájem o tyto prostory potřebné si je včas rezervovat. Jako předseda představenstva multifunkčního centra mohu navíc garantovat, že ve vztahu k našim místním zájmům budeme vždy hledat vstřícná řešení. Samozřejmě taková, která v době udržitelnosti projektu neohrozí získanou 100 procentní dotaci. Bude jistě vždy na vedení obce, aby prostředky, které obec ušetřila tím, že nemusela do nového sálu vložit své zdroje, použila na podporu místních aktivit formou příspěvku.

Ad 2) **O naší kolonádě**, jak jsem zjistil, koluje stále velmi mnoho zajímavých úvah. Já dnes již mohu odpovědět velmi stručně. Kolonádu se nakonec podaří financovat plně ze získaných dotací. Úvahy o tom, na co jiného bylo možné naše vlastní zdroje použít, tak jednoduše ztrácejí smysl.

Ad 3) **Co se týká našich pozemků** připravených do směny s univerzitou, je zapotřebí vědět, že pozemky byly na základě řady jednání a přijatých usnesení dlouhodobě připravovány k budoucí směně. Většinu těchto pozemků jsme takto získali v komplexní úpravě právě proto, že nám požadované pozemky v dnešní lázeňské zóně odmítl tehdejší pozemkový fond vydat. Ani podezření na rychlou snahu o schválení směny není na místě. Jediným důvodem časování převodu bylo současné projednání ve správním radě univerzity. Ostatní osočování, která zazněla například při projednávání na zastupitelstvu o angažovanosti starosty, jsou pak spíše úsměvná a ukazují na to, komu ve skutečnosti slouží snaha směnu zablokovat. Trpké ovoce této snahy jsme již ostatně sklídili a dnes již popravdě řečeno, nikam spěchat nemusíme.

Ad 4) **Pronájem veřejného osvětlení** byl jednou z možných variant pro další postup nejméně několik let a minimálně rok byla v přípravě jako jedna z možností varianta, dle které by byla zafixována stávající částka na kompletní provoz osvětlení. Stanovená doba pronájmu, tedy 15 let, pak měla umožnit vybírané firmě vytvořit zdroje pro celkovou výměnu dnes již nevyhovujících svítidel, která by byla realizována s nulovou spoluúčastí obce. Jistě může být na zvolené řešení více názorů a zveřejnění záměru

vytváří prostor pro bohatou diskusi, která může pomoci zastupitelům v rozhodování, nebo vznesení požadavku na doplnění dalších informací. Tak se také stalo a přijde mně opravdu hloupé v tom spatřovat jakýkoliv jiný záměr ...

Závěrem bych si vás všechny dovilil pozvat na slav-

nostní otevření kolonády 4. října a na zlepšení nálady jsem přidal fotografii plného sálu v jízdárně, kde poprvé proběhla imatrikulace studentů Zahradnické fakulty v Lednici.

(Starosta)

Pan starosta ještě odpověděl na moje dvě otázky:

1. V minulém čísle zpravodaje jsme psali o úspěšném provedení revitalizace Dyje v Hozlokách. Ještě než přišly velké deště, začal se jeden z břehů propadat a dešť zkázu dokončil - břeh se propadl až k cestě. Zajímalo by mě, kdo a dokdy břeh zpevní, abychom se po cestě bezpečně dostali k zahrádkám?

Je to problém, který je třeba urychleně vyřešit. Bylo vyvoláno jednání za účasti technického dozoru stavby.

2. Kdy se začne s výstavbou kruhového objezdu na Nové ulici? Vyjet z vedlejší silnice na hlavní je často dost náročné. Taky nehod zde již několik bylo. Často se o tom mluví, ale konkrétní termín ještě nikdo neřekl.

Pro urychlení podává žádost obec, proto čekáme, že rozhodnutí o stavbě přijde brzy. Konkrétní termín ještě sdělit nemůžu. O dalších krocích vás budu informovat.

(Panu starostovi za odpovědi děkuje J. Pánková)

Co se událo

Ocenění

V pondělí 8. září 2014 byla v prostorách Domu školství v Břeclavi zahájena výstava modelů Klubu plastikových modelářů při ZŠ Lednice, kterou tento klub uspořádal společně s městem Břeclav a okresním výborem Svazu bojovníků za svobodu. Výstavu společně zahájili předseda okresního výboru Svazu bojovníků za svobodu Mgr. Václav Vaněk a místostarosta města Břeclav Mgr. Richard Zemánek. Poté proběhl slavnostní akt předání daru obce Lednice čestnému předsedovi okresního výboru Svazu bojovníků za svobodu Ing. Bořivoji Sedláčkovi, kterého se ujal člen rady obce Lednice Jan Vodáček, který v rámci svého projevu

vyzdvihl celoživotní činnost pana Sedláčka v Československé obci legionářské a v zahraničním protifašistickém odboji. Při této příležitosti předal panu Sedláčkovi předseda MO KDU - ČSL Lednice Jaromír Jelínek čestné uznání za celoživotní osvětovou činnost v oblasti informování veřejnosti, především mládeže, o historii a odkazu národního boje za svobodu, které mu společně s věčným darem udělila MO KDU - ČSL Lednice.

Na závěr musím poděkovat také lednickým modelářům, kteří svou výstavní činností vzorně reprezentují naši obec.

(Zdeněk Loukota)

VOLBY DO ZASTUPITELSTVA OBCE LEDNICE

pátek 10. října a sobotu 11. října 2014

INFORMACE O VOLEBNÍCH OKRSCÍCH

okrsek č. 1 – budova OÚ v Lednici, Zámecké náměstí 70

pro ulice: Zámecké náměstí, Zámek, 21. dubna, Pekařská, Poddolí, Malinovského náměstí, Mikulovská, Nejdecká, Václavkova, Čechova, Na Zahradách

okrsek č. 2 – budova Základní školy – II. stupeň, Břeclavská 510

pro ulice: Nádražní, Valtická, Cihlářská, Komenského, sídl. Osvobození, Břeclavská, Slovácká

okrsek č. 3 – budova knihovny, Nejdek 80 (nebo budova ZŠ, Nejdek 5)

pro místní část Nejdek

Na motorkách přes Pálavu

Motosraz Valtice 2014 byl poslední srpnový víkend. Počasí vyšlo nádherně, bez deště, což se zdálo vzhledem k letošnímu srpnu téměř nemožné :) Poprvé byl program i v pátek - vystoupil písničkář a kytarista Sekáč Břetislav Čaňo. A v netradiční zeštíhlené sestavě skupina IRNIS - zpěvák, kytarista (a leader) Josef Pepé Vališ a bubeník Filip Pluháček. Přesto, že páteční program byl premiérový a nebylo "plno, lidé vytvořili příjemnou atmosféru. K ní velkou měrou přispěli i muzikanti.

V sobotu přijížděli další motorkáři od dopoledne, aby ve 14h zahájili slavnostní vyjížďku na památku Jána a Alojze Vychodilových, mého bratra a tatínka. Oba velcí motorkáři a u tatínka bych chtěla zdůraznit, že v mládí na motorce úspěšně závodil.

Nově byl začátek jízdy spojen se společnou moto-fotkou na zámeckých schodech s efektním pozadím zámku Valtice, poté jsme projeli valtickým náměstím a dále po ulici Sobotní, aby si motorek více užili i "valtičtí" a turisté.

Pokračovalo se tradičně na pietní místo do zatáčky mezi Sedlecem a Mikulovem, kde se

stala bratrovi osudná nehoda. Po předchozí dohodě tam dopravu řídili strážníci z Městské policie Mikulov, kteří

nás následně "protáhli" centrem Mikulova, pěší zónou vedoucí přes hlavní náměstí. Účel byl jasný - prezentace krásných strojů zblízka. Vyjížďka dál vedla přes Pálavu, směrem na Klentnici, Pavlov, Milovice, Přítluky, Rakvice, Podivín a zpátky přes Lednici, Hlohovec do Valtic na Pančavu. Původní trasa po Rakousku byla

z technických důvodů pozměněna.

Novinkou pro účastníky srazu byla bohatá tombola, hlavní výhrou byl tablet TERRA 70L s pouzdrům a klávesnicí od výrobce GoClever od fi HPC Brno. Přispěly firmy i podnikatelé, jak místní, tak z regionu. Za to jim patří velký dík. Potěšilo mě to, vážím si toho a věřím, že tato spolupráce potrvá.

Na sraz nás přijel podpořit i náš kamarád, všem motorkářům jistě dobře známý, kaskadér Milan Rozsypal z Kostic. Večer podle plánu vystoupili brněnští NEVERS, pohořelické VZTAHY a finále zařídili valtičtí IRNIS. Myslím, že to byl velice podařený výběr.

Už nyní plánujeme na příští rok pár novinek - změn, např. soutěže pro motorkáře na sobotní odpoledne a máme již nyní dohodnutou prezentaci strojů JAWA přímo s českým výrobcem. Mou snahou a cílem je totiž "první rodinný motosraz" s pohodovou atmosférou, kde se lidé dobře baví a po roce zase rádi potkávají (jako protipól všem velkým akcím).

Můj další pokus o "motosraz rodinného typu" proběhne o víkendu 28. - 30. 8. 2015, aktuální informace najdete na www.MotosrazValtice nebo na www.facebook.com/MotosrazValtice.

(Paulina Hazmuková)

KOŤÁTKA, tak říkáme dětem v nově otevřené třídě mateřské školy

Práce byly dokončeny v rekordním čase a třída KOŤÁTEK byla 1. září otevřena. Každé „rozjetí“ nového školního roku je náročné, ale tohle bylo snad nejnáročnější. A vězte, že pro zaměstnance školky byl víkend před otevřením pracovní. Vybavení třídy nábytkem ještě nebylo úplné, mimochodem přišlo v pátek před 1. zářím a chyběly nám botníky, stůl pro učitelky, nástěnky, úložné prostory. Objednávka nábytku v ceně 210 000,-Kč, která byla hrazena obcí Lednice, byla odeslána v polovině července, ale bohužel nebyli jsme jediní,

kdo navyšoval kapacitu školy přes prázdniny. Rodiče byli o všem informováni, a tedy i shovívaví k těmto nedostatkům, které v současnosti jsou již odstraněny. Vybavení hračkami bude postupné a opět hrazeno z příspěvku zřizovatele, protože se jedná opět o částku asi 60 000,- až 80 000,-Kč. Finančním obnosem 10 000,-Kč nám již přispěli i sponzoři (viz níže). Celý kolektiv mateřské školy doufá, že se v nových prostorách bude dětem líbit!

(Baroňová Božena, ředitelka MŠ)

Koťátka

Abychom Vám přiblížili, jak nová třída vypadá, připravili jsme pro Vás níže její malou fotogalerii. Pracovníci obce provedli práce na jejím zřízení v rekordním čase, za což jsme jim již poděkovali v minulém zpravodaji a sluší se poděkovat

též těm, kteří nám pomohli s jejím startem. Děkujeme tedy za poskytnutí finančních darů na nákup hraček Lubomíru Janotovi, Michalu Svobodovi, Jaromíru Jelínkovi, Ernestu Schimkowitschovi, Zdeňku Loukotovi a Gabriele Totkové.

Dále Aleně Minaříkové za pokojové květiny, Dušanu Vajbarovi za expresní dodání žaluzií, Miloslavě Labajové za ušití prostírání a Dagmar Štorkové za finanční dar na vylepšení lehátek pro děti. Jsme velmi rádi, že novou třídu v mateřské škole máme a těší nás, že již teď se pracuje na dalším rozšíření a vylepšení mateřské školy v následujících letech.

Na závěr si dovolíme ještě jednou poděkovat panu Lubomíru Janotovi, který zakoupil skákací hrad jen proto, aby jej bezplatně půjčoval na akce pro děti z naší základní a mateřské školy.

(S přáním všeho dobrého Jan Vodáček - radní obce Lednice)

Pozvání

AKCE ŘÍJEN 2014

Beseda s autorem námětu televizního seriálu Četnické humoresky

Termín: 3. 10. 2014

Místo konání: Muzeum Lednice Dávná – Jak se žilo za tatíčka Masaryka

Organizátor: Lednice dávná - Jak se žilo za Tatíčka Masaryka, Obec Lednice, KVH Břeclav

Informace: www.muzeum-lednice.cz, info@muzeum-lednice.cz, tel.: +420 519 340 986

Charakteristika: Beseda, autogramiáda a prodej knih - Plk. JUDr. Michal Dlouhý, PhD. - Autor námětu televizního seriálu Antonína Moskalyka Četnické humoresky, autor několika knih o četnících

Taneční Oldies disko večer

Termín: 4. 10. 2014, začátek ve 20:00

Místo konání: budova Lázní Lednice

Organizátor: Lázně Lednice

Kontakt: +420 519 304 811, www.lednicelazne.cz

Charakteristika: večer s hudbou a tancem, více na webu Lázní Lednice

Dostihy chrtů – Zlatý box

Termín: 18. 10. 2014

Místo konání: závodní dráha

Organizátor: Klub chovatelů dostihových chrtů Lednice

Kontakt: +420 606 700 313, www.chrtilednice.cz

Charakteristika: bodovací dostih

Taneční Oldies disko večer

Termín: 18. 10. 2014, začátek ve 20:00

Místo konání: budova Lázní Lednice

Organizátor: Lázně Lednice

Kontakt: +420 519 304 811, www.lednicelazne.cz

Charakteristika: večer s hudbou a tancem, více na webu Lázní Lednice

Tradiční zvěřinové speciality v restauraci Onyx

Termín: 24. - 28. 10. 2014

Místo konání: restaurace Onyx Lednice

Organizátor: restaurace Onyx Lednice

Kontakt: +420 608 600 556,

restaurace.onyx@seznam.cz

Charakteristika: výběr z více jak 30-ti zajímavých pokrmů ze zvěřiny <http://restaurace-onyx-lednice.cz/>

Zvěřinové speciality na Myslivně

Termín: 17. - 19. 10. 2014

Místo konání: Penzion Myslivna

Organizátor: Penzion Myslivna Lednice

Kontakt: +420 604 564 111, www.myslivna-lednice.cz

Charakteristika: tradiční gastronomická akce

Obec Lednice
a Multifunkční centrum Zámek Lednice
si Vás dovolují pozvat na

OSLAVU STÁTNÍHO SVÁTKU

v úterý 28. října 2014
v multifunkčním sále zámeckých jízdáren v Lednici

Program:

- 19:00 Státní hymna a proslovy představitelů obce
19:15 Příchod prezidenta osvoboditele
– přehlídka čestné stráže dobového vojska - zdravice
19:30 Koncert prvorepublikové hudby v podání Melody Gentlemen Lednice

*Za pořadatele
Jaroslav Martinek a Jan Vodáček*

Další informace – zajímavosti

Na někoho jsme zapomněli

O kulturu v naší obci se dlouhodobě zajímám, a pokud mi to čas dovolí, většinu kulturních akcí též navštěvuji. Myslím, že kulturní program v naší obci je poměrně bohatý. Na těchto akcích je také jedna z mála možností, kdy se občané naší obce mohou spolu setkat, pohovořit o svých zážitcích a dobře se pobavit. Po každé z akcí se pak v našem zpravodaji objeví článek, kde předseda kulturní komise děkuje všem, kteří s přípravou každé jednotlivé akce pomáhají. Z toho všeho jsem měla dojem, že pan Vodáček je zaměstnancem obce a je kulturní referent, jako

to v některých obcích bývá. Protože několik posledních let pracuji v kulturní komisi, nyní již dobře vím, že tato má domněnka byla mylná. Myslím, že velké poděkování za obecní kulturu patří hlavně předsedovi kulturní komise Janu Vodáčkově, na jehož bedrech příprava obecní kultury spočívá a který tuto práci vykonává především ve svém volném čase. Děkuji tedy Janu Vodáčkově za jeho více než 12-ti letou činnost, za spoustu hezkých zážitků a doufám, že nám v budoucnu ještě trochu svého času obětuje.

(Za kulturní komisi Ing. Marie Míšová)

70. výročí Slovenského národního povstání

Proč vzniklo. Po pádu I. ČSR v říjnu 1938 a po pádu II. ČSR v březnu 1939, při které Slovensko získalo tolik vytouženou autonomii, nabídl Hitler slovenskému předsedovi Hlinkovy strany samostatnost Slovenska. Ovšem za podmínek zavedení nacistických zákonů dle Německa nebo okupaci Maďarskem. Tiso zvolil menší zlo, vyhlásil samostatný stát Slovensko, byl zvolen prezidentem, a tak se Slovensko stalo těsným vazalem nacistického Německa. To ale znamenalo vládu jedné strany, zákaz všech dosavadních společenských spolků, zejména zavedení nepřijemných protizidovských zákonů, na co národ nebyl zvyklý,

na tak tvrdý fašistický režim. Přineslo to ale i významná hospodářská zlepšení. Snížila se tíživá nezaměstnanost poskytnutím práce 140 000 dělníkům v Německu, získalo se pracovních míst po odchodu 19 367 českých zaměstnanců a zejména po zabrání židovských továren, dílen, obchodů a hospodářství. Navíc tu byla radost z vytouženého samostatného státu. Toto výrazné zlepšení životních podmínek na Slovensku, které bylo nad úrovní sousedních států, zmírnilo snesitelnost nedemokratického fašistického režimu, který byl cizí slovenskému lidu. Když ale Německo po Polsku a západních státech napadlo i Sovětský svaz

a zejména když po „Stalingradu“ přicházely další frontální prohry německé armády-Afrika, Itálie a pak vylodění spojenců ve Francii, viditelně se měnily postoje na Slovensku. Nejen představitelů zakázaných politických skupin, ale i pracovníků státních úřadů, široké veřejnosti a také vojáků, kteří na východní frontě začali přecházet k sovětské armádě. Prostě veřejné mínění slovenské společnosti si stále více uvědomovalo, že se jako vazalové prohrávajícího nacistického Německa ocitnou po prohrané válce na lavici odsouzenců za nacistické zločiny.

To vedlo představitele zakázaných skupin (pro jednotný Československý stát s různým stupněm autonomie a KSS, která napřed uvažovala o Sovětském Slovensku) k sjednocení s cílem společného Československého státu v rámci Slovenské národní rady, na které byla utvořena koncem r. 1943 Vánoční dohoda s plánem slovenského národního povstání. Jakmile bude dosažen styk se Sovětskou armádou, nebo když Německo zahájí okupaci Slovenska. To ale Německo zahájilo dřív než se předpokládalo. Jelikož chtělo oddálit partyzánské hnutí od moravských hranic, které se na Slovensku v roce 1944 náhle šířilo, a jednak potřebovalo zabezpečit slovenské dopravní spoje pro zásobování východní fronty. Vše to uspíšily okolnosti, že bylo nutno už 19. 3. 1944 okupovat Maďarsko. 25. 7. odpadla jako spojenec Itálie a 23. 8. následovalo Rumunsko a záhy i Bulharsko. Německu hořela půda pod nohama, a tak zahájilo okupaci Slovenska už 28. 8., zejména když se toho dožadoval prezident Tiso, na pomoc proti partyzánům. To ovšem dle plánu Slovenské národní rady

znamenal také zahájení Slovenského národního povstání. Do povstání nastoupilo napřed 18 000 a po druhé mobilizaci 6 000 vojáků a 12 000 partyzánů. Jelikož dvě slovenské divize na východě, určené pro styk se Sovětskou armádou byli Němci překvapivě odzbrojeni (25 000) a asi 10 000 odvečeno do koncetr. táborů. I když povstalec jednotky v povstání zůstaly samy, napřed zdolávaly útoky okupantů. Později sice docházely posily, ale Němcům došlo daleko víc posil a válečné techniky, takže prorazili frontální pozice povstalců a rozprášili je do hor. Tam povstání pokračovalo partyzánským způsobem až dokonce války.

Ztráty na straně povstalců byly 4000 padlých vojáků. Avšak po potlačení frontální obrany došlo k odvečení zajatých na 30 000 do koncentrač. lágrů, z kterých se vrátila sotva polovička. Z civilních obyvatel bylo 3 723 obětí. Z toho 2 791 mužů, 720 žen a 211 dětí. Přitom bylo vypáleno 90 obcí a nedozírné materiálové amorální důsledky řádění nacistů po dobu celých 71 dnů. Ztráty Němců byly 10 350 padlých, 55 letadel, 100 děl, vlaků, 30 obrněných vozidel, 1 000 nákladních aut a 60 tanků.

Význam povstání-především mezinárodně politický, pro uznání povstalců za spojeneckou armádu už 7. 11. 1944. Povstání se účastnilo 8 400 zahraničních vojáků, z toho 2 000

Čechů. Především, že se Slovensko vrátilo mezi demokratické státy a smazalo luďáckou hanbu kolaborace s hitlerovským Německem. Byl to největší čin Slováků v moderní historii!

(Sepsal Ing. Bořivoj Sedláček, září 2014)

ÚVĚRY NA BYDLENÍ

- Snížení splátek stávajících úvěrů a půjček • Koupě RD nebo bytu
- Modernizace RD nebo bytu • Výstavba RD nebo bytu
- Vypořádání po rozvodu nebo po dědictví

Všechny nezávazné modelové propočty
jsou připravovány na míru **pro Vás a ZDARMA!**

Igor Kahánek, tel.: 608 776 618
www.uver-na-bydleni.cz